

เปิดแผนเชื่อมรถไฟจีน-ลาว-ไทย

ยกกระต๊อบการค่า-ลงทุน3ประเทศ

หมายเหตุ - ที่ประชุมคณะกรรมการบูรณาการการเชื่อมโยงทางรถไฟระหว่างไทย ลาว และจีน โดยมีนายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข มีมติเห็นชอบแผนการพัฒนาเชื่อมโยงทางรถไฟระหว่างไทย ลาว และจีน ของกระทรวงคมนาคม โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

โครงการทางรถไฟระหว่างจีน-ลาว ซึ่งเปิดให้บริการเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2564 เป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศจีนเดินทางเข้า สปป.ลาว และไทย ซึ่งมีความสำคัญในการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ เมื่อมีการเชื่อมต่อโครงข่ายโดยสมบูรณ์จากจีน ลาว มายังไทย จะช่วยลดต้นทุนการขนส่งสินค้าตลอดเส้นทางได้ถึง 30-50% โดยใน 3-5 ปีข้างหน้า

เมื่อโครงสร้างพื้นฐานในส่วนนี้ได้รับการพัฒนาควบคู่ไปกับการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการรองรับการขนส่ง เพื่อใช้ประโยชน์เส้นทางรถไฟสายนี้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ ถือเป็นโอกาสและความท้าทายของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ที่จะร่วมกันยกระดับเศรษฐกิจในภูมิภาคให้มีความเจริญก้าวหน้าและยั่งยืน

การค้าระหว่างประเทศไทยและลาวปี 2564 มีมูลค่าสูงถึง 70,000 ล้านบาท โดยไทยได้ดุลการค้าและส่งออกมากกว่าการนำเข้า 6 เท่า แม้สถานการณ์โควิด-19 จะส่งผลต่อการค้าระหว่างประเทศ รวมถึงการเดินทางของประชาชน ขณะที่การค้าชายแดน ด้านศุลกากรหนองคาย ซึ่งเป็นจุดเชื่อมโยงการขนส่งไทย-ลาว-จีน พบว่าปี 2564 การส่งออกสินค้าเติบโตเพิ่มขึ้นกว่า 23% จากปี 2563 โดยเพิ่มขึ้นกว่า 12,000 ล้านบาท ขณะที่การนำเข้าปี 2564 ลดลงเล็กน้อย 2,000 ล้านบาท หรือลดลง 8%

พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ และแต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการการเชื่อมโยงทางรถไฟระหว่างไทย ลาว และจีน ซึ่งมีนายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธาน เพื่อกำหนดนโยบายการเชื่อมต่อทางรถไฟระหว่างไทย ลาว และจีน พร้อมจัดทำแผนการขนส่งสินค้า เพื่อกำกับติดตามเร่งขับเคลื่อนการเชื่อมโยงทางรถไฟ พร้อมขับเคลื่อนสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งได้มีการประชุมหารือกันแล้ว

ในทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แบ่งภาระความรับผิดชอบ เช่น เชื่อมการเดินทางข้ามแดนผ่านทางรถไฟช่วงหนองคาย-เวียงจันทน์ เร่งดำเนินการสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 2 เตรียมแผนรับมือของประเทศผ่านช่วงสถานการณ์โควิด-19 แล้ว เป็นต้น

รวมถึงแผนผลักดันสินค้า ลงทุน และบริการ ซึ่งพบว่าสินค้าหลายชนิดผ่านทางรถไฟจีน-ลาว มายังไทย โดยมีสินค้าสำคัญคือ ผักผลไม้สดแช่เย็น สิ่งของจำเป็นในชีวิตประจำวัน ผลิตภัณฑ์เครื่องจักร เครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้า ตลอดจนรถยนต์ ยางพาราและไม้แปรรูป และเร่งรัดการขยายเส้นทางตรงถึงชายแดนจีนที่เมืองบ่อเต็น เมืองคุนหมิง เพื่อให้บรรลุการเชื่อมต่อ 3 ประเทศแบบไร้รอยต่อตามนโยบายให้ได้

จากผลศึกษาที่ภาคีรัฐกำหนดไว้เกี่ยวกับแผนเชื่อมโยงรถไฟไทย-ลาว-จีน ประกอบด้วย

1.เร่งแผนการก่อสร้างของการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) สร้างรถไฟความเร็วสูงระยะที่ 1 กรุงเทพฯ-นครราชสีมา ระยะทาง 253 กิโลเมตร และอยู่ระหว่างก่อสร้างเพื่อให้เสร็จในปี 2569 ระยะที่ 2 นครราชสีมา-หนองคาย ให้เปิดในปี 2571 และเร่งสร้างรถไฟทางคู่ช่วงขอนแก่น-หนองคาย

2.การบริหารจัดการใช้ทางรถไฟและการใช้สะพาน โดยการบริหารจัดการสะพานเดิม ระหว่างรอการก่อสร้างสะพานแห่งใหม่ โดยเพิ่มขบวนรถขาไป 7 ขบวนและขากลับ 7 ขบวน รวม 14 ขบวน รองรับขบวนละ 25 แคร่ โดยกรมทางหลวงทำการทดสอบการรับน้ำหนักรถไฟ ในระดับ U-20 เพื่อเพิ่มความแข็งแรงของสะพานต่อไป รวมถึงปรับปรุงพื้นที่หนองสองห้อง 80 ไร่ งบประมาณ 280 ล้านบาท เพื่อรองรับการตรวจปล่อยสินค้าขาออกไปฝั่งลาว และการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งใหม่ ห่างจากสะพานเดิม 30 เมตร โดยมีทั้งทางรถไฟ ขนาดมาตรฐาน 1.435 เมตร และทางขนาด 1 เมตร ปัจจุบันได้ขุดคลองฝ่ายไทยและลาวจะร่วมลงทุนค่าใช้จ่ายร่วมกันในอาณาเขตของแต่ละฝ่าย อยู่ระหว่างหา

ข้อสรุปผู้รับผิดชอบด้านการออกแบบในการประชุม 3 ฝ่าย ในเดือนมกราคม 2565

3.การเชื่อมต่อการเดินทางข้ามแดนผ่านทางรถไฟช่วงหนองคาย-เวียงจันทน์ แนวทางการจัดขบวนรถไฟรองรับการเดินทางช่วงหนองคาย-ท่านาแล้ง เพื่อเชื่อมต่อไปยัง สปป.ลาว ที่สถานีเวียงจันทน์ (บ้านคำสะหวาด) แบ่งเป็น 3 ระยะ โดยแผนระยะเร่งด่วนดำเนินการในปี 2565 ขยายเส้นทางปลายทางฝั่ง สปป.ลาว จากสถานีท่านาแล้งเป็นสถานีเวียงจันทน์ โดย รฟท.จะเพิ่มขบวนรถโดยสารให้บริการตั้งแต่ปี 2562 ไป-กลับวันละ 4 ขบวน รองรับการท่องเที่ยวระหว่างไทย-ลาว และขยายเส้นทางจากท่านาแล้งไป สถานีเวียงจันทน์กลางปี 2565 สำหรับแผนระยะกลางดำเนินการในปี 2566 ขยายเส้นทางฝั่งไทยจาก สถานีหนองคายเป็นสถานีอุดรธานี และพิจารณาเปิด ขบวนรถเพิ่ม รองรับบริการในเส้นทางระหว่าง สถานี นครราชสีมา-สถานีเวียงจันทน์ และแผนระยะยาวดำเนินการปี 2568 เป็นต้นไป จะเปิดเดินขบวนรถทางไกลให้บริการระหว่างสถานีกลางบางซื่อหรือ พญา-สถานีเวียงจันทน์ อยู่ระหว่างพิจารณาปริมาณ การเดินทางของผู้โดยสารเพื่อประกอบการกำหนดสถานี ต้นทางและปลายทาง

4.การเชื่อมต่อการขนส่งสินค้าข้ามแดนผ่านทางรถไฟช่วงหนองคาย-เวียงจันทน์ โดยแนวทางการบูรณาการเชื่อมต่อรถไฟไทย-ลาว-จีน เพื่อเชื่อมต่ออย่างไร้รอยต่อในการขนส่งสินค้าข้ามแดนผ่านทางรถไฟช่วงหนองคาย-เวียงจันทน์ ต้องบริหารจัดการทางรถไฟและการใช้สะพานให้มีความเหมาะสม เพิ่มความถี่การเดินทางจากไป 4 เที่ยว กลับ 4 เที่ยว และขนส่งสินค้าขบวนละ 12 แคร่ เป็นขาไป 7 เที่ยว ขากลับ 7 เที่ยว และขนส่งสินค้าขบวนละ 25 แคร่ ทำให้การขนส่งสินค้าเพิ่มขึ้นจากเดิม 3.65 เท่า เพิ่มทางเลือกผู้ประกอบการไปยังท่าเรือแหลมฉบัง โดยจะเพิ่มความถี่ในช่วงเช้าเป็นหลัก ไม่กระทบการสัญจรบน สะพาน โดยจัดขบวนเดินรถเชื่อมต่อการขนส่งสินค้า แบ่งเป็น 3 ระยะ แผนระยะเร่งด่วนในปี 2565 ซึ่งแผนการเดินทางได้รับความเห็นชอบได้รับอนุญาต ให้เดินขบวนรถได้วันละ 10 ขบวนไปและกลับและพ่วงสินค้าได้ 25 แคร่ เริ่มทยอยเพิ่มจำนวนรถสินค้า ตั้งแต่ธันวาคม 2564, แผนระยะกลางในปี 2566-2568 กำหนดแผนการเดินทางให้บริการสูงสุดวันละ

